

## SANACIJA POSLJEDICA POTRESA U ZAGREBU I OKOLICI

# Informacije o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba i okolice

Razornim potresom koji je pogodio Zagreb, Krapinsko-zagorsku i Zagrebačku županiju, u ranim jutarnjim satima 22. ožujka 2020. godine, prouzročena je velika šteta na zgradama - obiteljskim kućama, stambenim zgradama, bolnicama, školama, gradskim prometnicama.

[Zakon o obnovi zgrada oštećenih potresom u Zagrebu, Krapinsko-zagorskoj i Zagrebačkoj županiji](#) izglasan je u Saboru 11. rujna 2020. godine, objavljen u „Narodnim novinama“ broj [102/20](#), a na snazi je od 17. rujna 2020. godine. Njime se uređuje način i postupak obnove odnosno uklanjanja zgrada oštećenih potresom 22. ožujka 2020., određuje se gradnja zamjenskih obiteljskih kuća i stambeno zbrinjavanje osoba pogođenih tom katastrofom, nadležna tijela kao i rokovi za postupanje i modeli financiranja.

## Ciljevi Zakona

Osnovni ciljevi zakona podijeljeni su na kratkoročne i žurne te na dugoročne i sveobuhvatne ciljeve. Pod kratkoročnim se podrazumijeva konstrukcijska obnova zgrada s pojačanjem konstrukcijskih elemenata kako bi oštećene zgrade bile sposobne izdržati buduće potrese, te kako bi se što prije provela zaštita od daljnjih šteta i ugroze života i zdravlja ljudi koji koriste te zgrade ili se nalaze u njihovoj blizini, kao i žurni povratak stanovnika svojim domovima. Sve procedure u izvođenju radova na obnovi zgrada su određene navedenom žurnom ispunjavanju tog osnovnog cilja. Sve ostalo je nadgradnja koja se nalazi u daljnjim fazama razvitka grada.

1. Zbog narušene mehaničke otpornosti i stabilnosti, potrebno je žurno djelovati kako bi se spriječilo daljnje propadanje zgrada i time ugroza života i zdravlja ljudi:
  - 1.1.1. Skraćenje svih procedura i postupaka
  - 1.1.2. Žurna pomoć građanima
  - 1.1.3. Žurne privremene mjere zaštite zgrada
  - 1.1.4. Žurna konstrukcijska obnova zgrada s pojačanjem otpornosti i stabilnosti
2. Zaštita povijesno urbane cjeline grada
3. Cjelovita obnova zgrada javne namjene i zgrada koje su pojedinačno zaštićeno kulturno dobro
4. Svrhovito trošenje javnih sredstava uz maksimalnu kontrolu i uvid javnosti

## Zakon je donesen, što sledi?

Vlada je na sjednici u četvrtak 24. rujna 2020. godine, osnovala [Stručni savjet za obnovu](#) koji će obavljati savjetodavne i po potrebi druge poslove vezane uz stručna pitanja u provedbi Zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije. Osnivanjem Stručnog savjeta



osigurava se sudjelovanje struke u provedbi predmetnog Zakona te će se na taj način doprinijeti njegovoj kvalitetnijoj i uspješnijoj provedbi.

Slijedi osnivanje Fonda za obnovu Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske i Zagrebačke županije. Fond se osniva za obavljanje stručnih i drugih poslova pripreme, organiziranja i provedbe obnove zgrada oštećenih potresom i praćenje provedbe programa mjera obnove osniva se Fond za obnovu. Osnivači Fonda su Republika Hrvatska, Grad Zagreb, Krapinsko-zagorska i Zagrebačka županija.

## Program mjera i aktivnosti obnove

Obnova i druge mjere provodit će se na način i u skladu s programima mjera i aktivnostima obnove, koje će donositi Vlada na prijedlog Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine. Ministarstvo prijedloge programa mjera izrađuje u suradnji sa Stručnim savjetom za obnovu, a po potrebi i s drugim javnopravnim tijelima i osobama.

Obnova, odnosno uklanjanje oštećenih zgrada, gradnja zamjenskih obiteljskih kuća i stambeno zbrinjavanje osoba pogođenih potresom, prema ovom Zakonu, provodi se na temelju odluke koje donosi Ministarstvo.

## Što se obavlja i na koji način?

Na temelju ovoga Zakona obnavljat će se postojeće oštećene zgrade i to zgrade javne namjene, višestambene zgrade, poslovne zgrade, stambeno poslovne zgrade i obiteljske kuće. Zakon ne predviđa obnovu pojedinačnih stanova, već samo konstrukciju zgrada čime se zadovoljava javni interes u čuvanju zdravlja i života ljudi koji te zgrade koriste ili se nalaze u njihovoj neposrednoj blizini.



Oštećene zgrade, ovisno o njihovoj namjeni i stupnju oštećenja, obnavljat će se na 4 načina, prema Programu mjera: ili popravkom nekonstrukcijskih elemenata bitnih za uporabljivost zgrade, ili popravkom konstrukcije, ili pojačanjem konstrukcije, ili cjelovitom obnovom, odnosno kombinacijom više načina ovisno o ocjeni ovlaštenog projektanta.

Zakon predviđa izradu projekta obnove zgrade, ovisno o namjeni zgrade odnosno dijela zgrade koji se obnavlja, koji mora biti izrađen tako da zgrada nakon obnove ispunjava temeljne zahtjeve za mehaničku otpornost i stabilnost najmanje u jednakoj mjeri kao prije obnove, a ako je to moguće i pojačanjem konstrukcije.

Obnova konstrukcije zgrade provodi se prema razinama obnove građevinskih konstrukcija iz Priloga III. Tehničkog propisa o izmjenama i dopunama tehničkog propisa za građevinske konstrukcije (Narodne novine, broj [75/20](#)).

## Sredstva za sanaciju

Provedba Zakona financirat će se sredstvima državnog proračuna Republike Hrvatske, sredstvima proračuna Grada Zagreba, županija i sredstvima vlasnika, odnosno suvlasnika zgrada, te sredstvima iz drugih izvora pribavljenim sukladno posebnim propisima i drugim oblicima financiranja.



Sredstva za konstrukcijsku obnovu obiteljskih kuća, poslovnih, stambeno-poslovnih i višestambenih zgrada te gradnju zamjenskih obiteljskih kuća koje su neuporabljive odnosno privremeno neuporabljive, uključujući i troškove privremene pohrane stvari, osigurat će Republika Hrvatska u državnom proračunu u visini od **60%**, Grad Zagreb, Krapinsko-zagorska županija i Zagrebačka županija u visini od po **20%** u svojim proračunima za nekretnine na svojim područjima te vlasnici odnosno suvlasnici nekretnina u visini od po **20%**. U slučaju obnove poslovnih zgrada i dijela zgrada u kojima se obavlja gospodarska djelatnost primjenjuju se pravila o državnim potporama. Obnova, odnosno uklanjanje zgrade javne namjene provodi se na temelju odluke vlasnika, odnosno pravne osobe ili tijela kojemu je zgrada dana na upravljanje.

Posebno se vodilo računa o socijalnoj osjetljivosti i pravednosti u financijskom opterećenju građana, tako da su uvedeni socijalni cenzusi oslobađanja od svih troškova ali i povećano financiranje od onih koji imaju u vlasništvu više stanova u zgradama koje će se obnavljati. Vlasnicima s minimalnom plaćom i bez značajnije imovine, država i županija, grad ili općina u potpunosti će financirati tu obnovu. Iznosa od **20%** sufinanciranja obnove bit će oslobođeni vlasnici nekretnina ako njihov dohodak, uključujući i dohodak bračnog ili izvan-bračnog druga, odnosno dohodak životnog ili neformalnog životnog partnera, u protekloj i tekućoj godini ne prelazi iznos neoporezivog dohotka, i oni koji na dan potresa nisu imali imovinu ukupne vrijednosti veće od **200.000** kuna.

Važno je ponoviti kako je Vlada već osigurala sredstva u iznosu od 100 milijuna kuna za dodjelu novčane pomoći za privremenu i nužnu zaštitu i popravak zgrada. Radi se o novčanoj pomoći do **12.000** kuna za svaku samostalnu jedinicu u zgradi, a spomenuti iznos namijenjen je za pomoć za hitne sanacije dimnjaka, kao i za popravak ili zamjenu

zabatnog zida, popravak dizala te nužnu privremenu zaštitu zgrade od utjecaja atmosferilija i uklanjanja/pridržanja opasnih dijelova zgrade koji su mogli, odnosno koji mogu, ugroziti život ili zdravlje ljudi. Javni poziv Ministarstva otvoren je **do 31. listopada 2020. godine**.

Na poziciji Fonda za zaštitu okoliša osigurano je dodatnih **41 milijuna** kuna za kupnju kondenzacijskih bojlera.

## Brzi zajam od 200 milijuna dolara uz 500 milijuna eura iz Europskog fonda solidarnosti

Svega par dana nakon potresa, zajedno sa Svjetskom bankom, a verificiranom međunarodnom metodologijom, izrađen je dokument - takozvana Brza procjena nastale štete, prema kojemu je šteta procijenjena na oko **25.000** zgrada i kuća na oko **86 milijardi** kuna.

Na temelju tog dokumenta osiguran je brzi zajam od **200 milijuna** dolara (**1,3 milijarde** kuna) od Svjetske banke koji će biti iskorišten za obnovu obrazovnih i zdravstvenih institucija.

On je iskorišten i kao podloga za prijavu štete na Europski fond solidarnosti, iz kojeg možemo očekivati oko **500 milijuna** eura. RH je uplaćen predujam od Europske komisije iznosu od **88,9 milijuna** eura. To je, prema podacima same Komisije, najveći predujam ikad isplaćen iz Europskog fonda solidarnosti koji postoji od 2002. godine.

## Stambeno zbrinjavanje građana

Do 10. rujna 2020. godine isplaćeno je **1.946.738,77** kuna za financiranje najamnine te je donijeto **313** rješenja kojima se podnositeljima zahtjeva utvrđuje pravo na financiranje najamnine te **212** rješenja kojima se temeljem rješenja kojima se utvrđuje pravo na financiranje najamnine i sklopljenih ugovora o najmu određuje mjesečna isplata sredstava za zamjenski stan.

Odlukom ministra Horvata od 11. rujna 2020. godine građani kojima su nekretnina toliko stradale da više u istima ne mogu boraviti su iz Studentskog doma "Cvjetno naselje" preselili u novi privremeni smještaj – Hostel „Arena“.

### U HOSTEL "ARENA" USELIO 61 ZAGREPCANIN ČIJI SU DOMOVI STRADALI U POTRESU



12. rujna 2020. – (HINA) Iz studentskog doma "Cvjetno naselje" u "Hostel Arena" u subotu je preselio 61 sugrađanin čiji su domovi stradali u potresu, a smješteni su u 30 soba. [Više...](#)



## Oštećeno 26 tisuća zgrada

Podsjetimo, u potresu 22. ožujka u Zagrebu je oštećeno **25 tisuća** zgrada, u Krapinsko-zagorskoj županiji **409** te **510** u Zagrebačkoj županiji, ukupno **26 tisuća** zgrada.

Oko **1,5 posto** oštećenih zgrada javne je namjene, a **98,5 posto** su zgrade u privatnom vlasništvu.

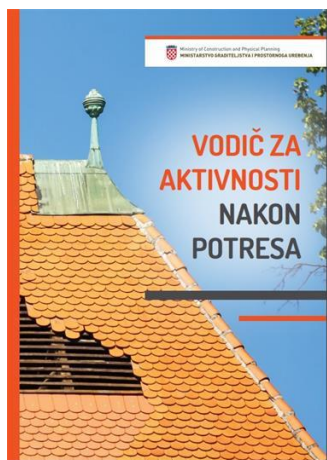
Razmjeri štete procijenjeni su na oko **86 milijardi** kuna, što je oko **60 posto** godišnjeg državnog proračuna.

Jednom godišnje, do kraja lipnja za prethodnu godinu, Vlada Republike Hrvatske će Saboru morati podnijeti izvješće o učincima zakona o obnovi.

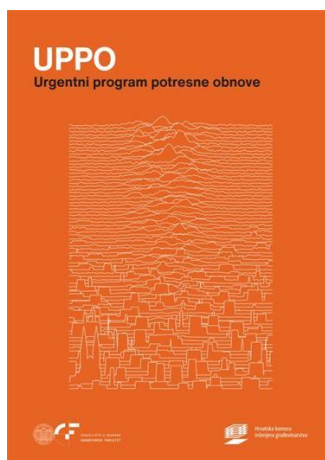


## Informacije za građane

Sve informacije za građane i javnost o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije dostupne su na mrežnoj stranici [Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine](#).



[Vodič za aktivnosti nakon potresa](#)



[Priručnik "Urgentni program potresne obnove – UPPO"](#)



## OTVORENA IZLOŽBA FOTOGRAFIJA "ZAGREB - GRAD KOJI TREBA NAŠU LJUBAV"



10. rujna 2020. – (HINA) Izložba fotografija s motivima zagrebačkoga potresa "Zagreb - grad koji treba našu ljubav" otvorena je u četvrtak poslijepodne na Europskom trgu u Zagrebu. [Više...](#)